

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1482

гр. София, 11.01.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 46 СЪСТАВ, в закрито заседание на единадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ**

като разгледа докладваното от **КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ** Гражданско дело № 20241110101820 по описа за 2024 година

Производството е образувано по искова молба вх. №7636/10.01.2024 г., с която **М. М. И.**, ЕГН ***** с адрес: АДРЕС- партер, **предявява отрицателен установителен иск** с правно основание чл. 124, ал.1 ГПК **срещу С. Е. И. - Д**, ЕГН 1111111111 с адрес: АДРЕС с искане да бъде признато за установено, че не съществува Завещание от 22.10.2002 г. на **Е Е. И. в полза на С. Е. И. - Д**, както и официален протокол за неговото обявяване.

Ищцата сочи, че е съпруга на ЕЕИ.

Изложени са твърдения и са представени доказателства, че **С. Е. И.-Д** е завела срещу ЕЕИ иск с правно основание чл.26 ал.2 предл. второ от ЗЗД, че договорът за продажба на недвижим имот, представляващ АПАРТАМЕНТ, находящ се на целия първи (партерен) етаж в жилищна сграда с адм. адрес в АДРЕС целият със застроена площ от 146,47 кв.м., състоящ се от три стаи, хол и сервизни помещения, ведно с зимнични помещения №4 и №5 и тавански помещения №1, №4, №5, ведно с 54,4/100 ид. части от общите части на сградата и 48/100 ид. части от урегулиран поземлен имот, целият с площ от 428,92 кв.м. по нот. Акт, а по скица от 414 кв.м., съставляващ УПИ с план.№1 от кв. 111 по плана на гр.София, местност "ЦЗ", сключен с нот. акт № 111 т I, рег.№ 111111, д.№ 1111/2002г. на Нотариус СК, рег.№ 111 от НК, район на действие СРС, между **Е Е. И.** от една страна като продавач, действаща чрез пълномощника си ЕЕИ и ЕЕИ от друга страна като купувач, е нищожен поради липса на съгласие. При условията на евентуалност бил заведен и иск с правно осн. чл.87 ал.3 от ЗЗД във вр. с чл. 200 от ЗЗД за разваляне на този договор поради пълно неизпълнение от страна на купувача на задължението му за заплащане на уговорената продажна цена. **Активната си легитимация в това производство С. Е. И. е извела от качеството си на наследник по завещание на Е Е. И..**

С решение №2844 от 28.04.2015 г., постановено по гр.дело № 1102/2002 г. по описа на СГС, ГО, 1 състав е уважен иска за нищожност на договора, съответно поради несбъждане на вътрешнопроцесуалното условие не е разгледан иска за разваляне на

договора. Със същото решение е признато за установено по иск с правно основание чл.42 б. „б“ от ЗН, предявен от С. Е. И. срещу ЕЕИ, че саморъчно завещание на Е. Е. И. от **15.04.2005 г.**, обявено с протокол от 03.05.2012 г. на Нотариус ВГ, рег. № 111 на НК, район на действие СРС, е нищожно.

Решението е потвърдено с **решение № 2375 от 02.12.2015 г. по в. гр. д. № 3139/2015г., САС, ГО, 7-и с-в.**

Решението на САС е обжалвано пред **ВКС**, който със свое **определение № 64 по гр.д.№ 1329/2016 г. Трето ГО** не е допуснал до касационно обжалване решението в частта относно иска с правно основание чл.42 б. „б“ от ЗН и е допуснал до касационно обжалване решението иск с правно основание чл.26 ал.2 предложение второ от ЗЗД. С решение № 64 от 22.06.2017 г. е отменил въззивното решение на АС София по в. гр. д.№ 3139/2015 г. от 02.12.2015 г., в допуснатата до обжалване част, с която е уважен искът с правно основание чл. 26 ал.2 предложение второ от ЗЗД, според дадената от въззивния съд квалификация и е отхвърлен предявеният от С. Е. И. като наследник по завещание на Е. Е. И. срещу ЕЕИ иск с правно основание чл.42 ал.2 от ЗЗД за признаване недействителността на договор за продажба на недвижим имот - апартамент в АДРЕС като сключен от лице без представителна власт и делото е върнато на САС за разглеждане на евентуално предявения иск с правно основание чл.87 ал.3 от ЗЗД.

С **решение № 367 от 11.02.2020 г. по гр. дело № 3256 по описа за 2017 г. на Софийски апелативен съд, Гражданска колегия, 10-ти състав РАЗВАЛЯ** на основание чл.87 ал. 3 от ЗЗД във вр. с чл.87 ал.1 от ЗЗД, договор за покупко-продажба на следния недвижим имот: апартамент, находящ се на целия първи (партерен) етаж в жилищна сграда с адм. адрес в АДРЕС целият със застроена площ от 146,47 кв.м., състоящ се от три стаи, хол и сервизни помещения, ведно със зимнични помещения №4 и №5 и тавански помещения №1, №4, №5, ведно с 54,4/100 ид. части от общите части на сградата и 48/100 ид. части от урегулиран поземлен имот, целият с площ от 428,92 кв.м. по нот. акт, а по скица от 414 кв.м., съставлящ УПИ с план.№1 от кв. 111 по плана на гр.София, местност “ЦЗ“, при съсед: АДРЕС“, имот пл. №2, имот пл. № 9 за сумата от 85 039,10 лв., сключен на 22.08.2002 г. с нот. акт № 111 т.1, рег. № 111111, д. № 1111/2002 г. на нотариус СК, рег.№ 111 от НК, район на действие СРС, между Е. Е. И. от една страна като продавач, действаща чрез пълномощника си ЕЕИ и ЕЕИ от друга страна като купувач, по иск, предявен от Е. Е. И., починала в хода на процеса и заместена от наследника си по завещание С. Е. И. срещу ЕЕИ.

С **решение № 60211 от 07.10.2021 г. по гр.д. 2913/2020 г. III г.о., ВКС** е отменил решението на САС, тъй като е постановено без участието на М. М. И., която следва да е страна по делото като необходим другар на ответника, и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на САС, при което трябва да се конституира М. М. И., за да се извършат процесуалните действия с нейно участие.

Образувано е **гр.д. №20211000503163 на САС**, като предмет на производството е иск с правно основание чл.87 ал.3 от ЗЗД във вр. с чл. 200 от ЗЗД за разваляне на договор за

продажба на апартамент в АДРЕС, обективиран в нот. акт № 111 т.1, рег. № 111111, д. № 1111/2002 г. на нотариус СК, рег.№ 111 от НК, район на действие СРС поради неизпълнение от страна на купувача на задължението му за заплащане на уговорената продажна цена на имота.С Определение №2812 от 28.10.2021 г. САС е конституирал М. М. И., ЕГН *****, АДРЕС като необходим другар на ЕЕИ, въззивен жалбоподател и ответник по иска.

В депозираната искова молба по настоящото производство ищцата твърди, че в описаните производства съпругът ѝ е оспорил многократно завещанието на Е. Е. И. в полза на С. Е. И.. Сочи се, че били извършени експертизи върху „копие“ на завещанието, като в нито един момент не е коментиран факта, че „завещанието“ е обявено по странен начин - съществуват повече от два варианта на обявяването му, което е недопустимо според действащото законодателство. Сочи се, че по редица дела, висящи към момента на смъртта на Е. И., се представя вариант на завещание с и без печати на Нотариуса за обявяването му.

Ищцата излага доводи, че доколкото не съществува завещание“ в полза на С. И. - Д не е налице предпоставката на закона за наличието на активната легитимация на С. Е. И. - Д да води дело в качеството ѝ на наследник на Е. Е. И..

Ищцата извежда правния си интерес от настоящия иск с цел да обори активната легитимация на С. И. – Д в производство по иска по чл. 87 ал.3 ЗЗД -гр.д. №20211000503163 на САС.

Настоящият съдебен състав намира, че предявеният иск е недопустим през призмата на постановките на т.1 от Тълкувателно решение №5 от 14.11.2012 г. по тълк.д. №5 от 2012 г. на ОСГТК на ВКС.

На първо място следва да се отбележи, че производството по гр.д. №20211000503163 на САС е по ГПК(отм.) Съгласно т. 17 от ТР № 1/2000 г. от 04.01.2001 г. по гр. д. № 1/2000 г. ако в първата инстанция не е бил конституиран необходим другар или страната е била лишена от участие в производството, въззивният съд следва да повтори процесуалните действия извършени пред първата инстанция без тяхното участие, след което да разгледа и реши делото по същество. Именно отчитайки, че производството е по ГПК (отм.) и характера на другарството-необходимо факултативно, ВКС с решение № 60211 от 07.10.2021 г. по гр.д. 2913/2020 г. III г.о връща делото на въззивната инстанция, а не на първоинстанционния съд. ВКС се мотивира с това, само в случай на задължително другарство и ако производството е било образувано не по отменения, а по сега действащия ГПК, едва тогава би се приложило изключението за връщане на делото на първата инстанция, предвидено в т.6 на № 1 от 9.12.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2013 г., ОСГТ

Следва да се отбележи, че и по ГПК(отм) – чл. 172, ал. 2 ГПК и по ГПК (в сила от 01.03.2008 г.) – чл. 216, ал. 2 ГПК извършените от някои от необходимите другари действия имат значение и за неявилите се или неизвършилите тези действия другари.

Иначе казано действията от участвалия по делото, което в настоящия момент е висящо пред САС /гр.д. №20211000503163 на САС/ необходим другар- съпруг на

ищцата- ЕЕИ по оспорване на завещанието на Е. Е. И. в полза на С. Е. И. – Д, обвързват М. М. И..

Както по ГПК(отм.)- чл. 154, така и по ГПК (в сила от 01.03.2008 г.)- чл. 193 е налице преклузията относно възможността на страна да оспори истинността на документ. Ето защо постановките на т.1 от Тълкувателно решение №5 от 14.11.2012 г. по тълк.д. №5 от 2012 г. на ОСГТК на ВКС следва да намерят приложение и при действието на ГПК(отм.). Пропускането на срока по чл.193,ал.1 ГПК лишава страната от правото да оспори истинността на документа. С пропускането на срока възможността за оспорване истинността на документа в това производство се преклудира. Това е правната последица от неупражненото в срок процесуално право. Целта на тази преклузия е да обезпечи разглеждане на делото в разумен срок и да стимулира страната да прояви процесуална активност и дисциплина.Изгубвайки правото да оспори истинността на документа в рамките на висиящия процес, страната губи и правото по исков ред да установи неговата неистинност, когато правният интерес от иска по чл.124, ал.4 ГПК се обосновава само с висиящия процес в който е направен пропускът.

В процесния случай ищцата изразява недоволство от оспорването, извършено от съпруга и – необходим другар в производството по гр.д. №20211000503163 на САС,на завещанието, чиято действителност се оспорва от ищцата и в настоящото производство. В Тълкувателно решение №5 от 14.11.2012 г. по тълк.д. №5 от 2012 г. на ОСГТК на ВКС е посочено, че за страната, пропуснала възможността да оспори истинността на документа по уважителни причини или поради непредвидени обстоятелства, които не е могла да преодолее съществува възможност да поиска възстановяване на срока за оспорване, която възможност стои пред ищцата.

С посочения тълкувателен акт е прието, че е недопустим е иск за установяване на неистинност на документ по чл.124, ал.4, изр.1 ГПК, ако ищецът извежда правния си интерес от възможността да се позове на влязлото в сила решение по установителния иск в производството по висящ исков процес, в който документът е бил представен, но ищецът е пропуснал срока за оспорването му по чл.193, ал.1 ГПК.

Както е посочено по-горе поради тъждествеността в материалноправното положение на необходимите другари – извършените от един необходим другар процесуални действия обвързват неявлият се или неизвършелият ги необходими другар (чл. 216, ал. 2 ГПК- чл. 172, ал. 2 ГПК(отм.)). Ето защо действията на ЕЕИ в производството по гр.д. №20211000503163 на САС обвързват ищцата М. М. И..

Щом пропуска да се оспори документ по чл.193, ал.1 ГПК обуславя недопустимостта на иск чл.124, ал.4, изр.1 ГПК за установяване на неистинност на документ, на още по-силно основание простото недоволство от извършеното оспорване по чл.193, ал.1 ГПК / чл. 154, ал. ГПК (отм.)/ в предходното производство не води до допустимост на иск чл.124, ал.4, изр.1 ГПК с цел пререшаване на въпроса относно истинността на представеното доказателство в по-рано заведено производство.

В исковата си молба ищцата изрично извлича правния си интерес от предявяване на иска за неистинност на завещанието, за да оспори правната легитимация на С. Е. И. – Д по гр.д. №20211000503163 на САС като ищца-наследник по завещание на Е.Е. Ивнаова.

Този въпрос следва да се реши от решаващия съд по иска по чл. 87 ЗЗД- в определение № 147 от 26.02.2015 г. по ч.гр.д. № 6668/2014 г., ВКС, IV г.о., е посочено, че в хипотезата на чл. 120 ГПК (отм.) при смърт на страна в процеса се стига до процесуално правоприемство по силата на закона. В Определение № 217 от 19.07.2017 г. по ч. гр. д. № 2675/2016 г. на ВКС, I г.о., отново се приема, че когато има данни за оставено от страната универсално завещание или завет, като процесуален правоприемник се конституира и наследникът по завещание или заветникът. Когато съдът не може да прецени кои правни субекти се явяват процесуални правоприемници на починала страна, допустимо е да конституира всички по чл. 120 ГПК (отм.), но при постановяване на решението следва да е изяснил кой е правоприемник на първоначалния ищец и именно по отношение на него да се произнесе по иска, с който е бил сезиран.

Мотивиран от горното и на основание чл. 1111 ГПК съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА исковата молба с вх. №7636/10.01.2024 г., с която **М. М. И.**, ЕГН ***** с адрес: АДРЕС- партер, **предявява отрицателен установителен иск** с правно основание чл. 124, ал.1 ГПК **срещу С. Е. И. - Д**, ЕГН 1111111111 с адрес: АДРЕС **с искане да бъде признато за установено, че не съществува Завещание от 22.10.2002 г. на Е.Е. И. в полза на С. Е. И. - Д, както и официален протокол за неговото обявяване.**

ПРЕКРАТЯВА производството по гражданско дело № 1820/2024 г. по описа на Софийския районен съд, 46 състав

Разпореждането може да се обжалва с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчването му на ищцата.

Съдия при Софийски районен съд: _____